

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

פטר 15526-11-14 בסטקר נ' כונס נכסים רשמי באר שבע והדרום ואח'

תיק חיצוני:

מספר בקשה: 4

בפני כבוד השופט ישראל פבלו אקסלרד

המבקשת **רבקה בסטקר**
 ע"י ב"כ עו"ד אמיר בן נפלא

נגד

המשיבים **1. כונס נכסים רשמי באר שבע והדרום**
2. ראובן בסטקר (החייב)
ע"י ב"כ עו"ד לירון קמפו
3. רות שוורץ בר (המנהלת המיוחדת)

חקיקה שאוזכרה:

[פקודת פשיטת הרגל \[נוסח חדש\], תש"ם-1980](#)

מיני-רציו:

* חובו של החייב למבקשת הוא חובו היחיד, והנסיבות להיווצרותו הן אלימות קשה במשפחה. החייב לא עשה כל מאמץ להסדיר את החוב, אלא הזדרז והגיש את הבקשה לחסות תחת הגנת דיני פשיטת הרגל לאחר שהמבקשת פתחה בהליך הוצל"פ נגדו. בנסיבות העניין, המשך הליך פשיטת הרגל יהיה בו משום פגיעה קשה בתחושת הצדק ובתקנת הציבור.

* פשיטת רגל – הליכי פשיטת רגל – חובת תום הלב

* פשיטת רגל – הליכי פשיטת רגל – שיקולי בית-המשפט

* פשיטת רגל – הליכי פשיטת רגל – ביטולם

המבקשת הייתה אשת החייב וקרבתו למעשה אלימות קשה שלו כלפיה. החייב חויב לשלם למבקשת פיצוי כספי במסגרת תביעת נזיקין שהגיש נגדו. הוא הגיש בקשה למתן צו כינוס ולהכרזתו כפושט רגל, כחודשיים לאחר שפתחה המבקשת תיק הוצל"פ. המבקשת הגישה בקשה לבטל את הליכי פשיטת הרגל בשל נסיבות יצירת חובו היחיד של החייב – החוב כלפיה. המנהלת המיוחדת והכונס הרשמי מצדדים בבקשה.

ביהמ"ש המחוזי קיבל את הבקשה בקבעו:

שאלת תום לבו של חייב ביצירת חובותיו מתעוררת, באופן מובן וטבעי, כל אימת שחוב אחד או יותר שיצר החייב עובר להגשת בקשתו למתן צו כינוס, נוצר בנסיבות המהוות עבירה. היעדר תום לב ביצירת חובות עלול, במקרים מסוימים, לשלול מחייב את כרטיס הכניסה לשערי הליך פשיטת הרגל, שהרי ביהמ"ש בוחן את תום לבו של חייב בשלב יצירת החובות ובשלבם השונים של היות החייב נתון בהליך פשיטת הרגל. יחד עם זאת, חשוב להדגיש שהמגמה כיום הנה לבחון את תום לבו של חייב גם בהתייחס לתקופה שקדמה להגשת הבקשה למתן צו כינוס, בשלב של הדיון בבקשה למתן הפטר.

שאלת תום הלב ביצירת חובות בנסיבות המקימות עבירה פלילית נידונה לא אחת בבתי המשפט השונים. המקרה הנדון שונה מאותם המקרים בהם ניתנה אפשרות לחייבים, ולו בשלב הראשון, לחסות תחת הגנת הליך פשיטת הרגל. עסקינן בחוב יחיד. אין לחייב חובות נוספים. אלמלא החוב למבקשת, לא היה מבקש להיות פושט רגל. החייב לא עשה כל מאמץ להסדיר החוב במסגרת הליך ההוצל"פ, אלא הזדרז והגיש הבקשה לחסות תחת הגנת דיני פשיטת הרגל חודשיים בלבד לאחר שהמבקשת פתחה בהליך הוצל"פ. מדובר במקרה של אלימות במשפחה, אלימות קשה ביותר, שהותירה אצל המבקשת נכות גופנית ובעיקר נפשית. החייב אמנם שילם את חובו לחברה, כנטען, אך את חובו הכספי למבקשת בגין נזקיה הגופניים לא שילם כלל. בנסיבות אלה, המשך הליך פשיטת הרגל יהיה בו משום פגיעה קשה בתחושת הצדק ובתקנת הציבור.

פסק דין

המבקשת הייתה אשתו של החייב וקרבתו למעשה אלימות קשה של החייב כלפיה. בשנת 2006 דקר אותה החייב בבטנה בסכין. ניתן פסק דין בתביעת נזיקין שהגישה המבקשת נגד החייב וזה חויב לשלם לה פיצוי כספי. החייב הגיש בקשה למתן צו כינוס ולהכרזתו כפושט רגל, כחודשיים לאחר שפתחה המבקשת תיק הוצאה לפועל נגדו. המבקשת הגישה בקשה לבטל את הליכי פשיטת הרגל בשל נסיבות יצירת חובו היחיד של החייב, החוב כלפיה. המנהלת המיוחדת והכונס הרשמי מצדדים בבקשת המבקשת.

רקע

1. החייב כבן ששים. המבקשת והחייב נישאו והתגרשו פעמיים. הפעם השנייה הייתה זו לאחר אירוע האלימות. ביום 9/11/14 ניתן צו כינוס לבקשת החייב. על החייב הושת תשלום חודשי בסך 700 ₪ ולימים הוא הופחת ל-350 ₪. החייב משלם את התשלום החודשי ועומד בדרישות הפורמליות של הליך פשיטת הרגל. החייב מתגורר בדירה שכורה, הוא עובד במשרה חלקית כשומר, מקבל קצבת נכות וסיוע בשכר דירה. בשנת 2004, עוד קודם למעשה האלימות, עבר החייב אירוע מוחי.

2. לחייב חוב אחד בלבד, הוא החוב למבקשת. מקור החוב הוא בפסק דין שניתן על ידי בית המשפט לענייני משפחה הנכבד, בינואר 2014, בעקבות תביעת נזיקין שעילתה תקיפתה של המבקשת על ידי החייב, בין היתר בסכין ודקירתה בבטן. האירוע התרחש כאשר החייב רגז

על המבקשת על כך שדברה עם אמו, הוא נשך את המבקשת באצבעה, עיקם לה אצבע נוספת עד זוב דם, נטל סכין ודקר אותה בבטן באופן שחדר את רקמת הבטן והגיע לדופן הקיבה. המבקשת אושפזה ונותחה ונתפרו לה 30 תפרים. סכום פסק הדין הוא 310,000 ₪ וכן הוצאות משפטיות בסך 10,000 ₪. החייב לא שילם מאומה על חשבון פסק הדין. סכום הפיצוי שנפסק בגזר הדין, בסך 10,000 ₪, שולם על ידי החייב.

3. בספטמבר 20014 פתחה המבקשת תיק הוצאה לפועל וכאמור, חודשיים לאחר מכן, הגיש החייב את הבקשה למתן צו כינוס וציין את חובו למבקשת כחוב יחיד. בספטמבר 2015 הוגשה הבקשה שלפניי, לביטול הליכי פשיטת הרגל. הצדדים טענו בכתב וגם בדיון שהתקיים בפניי.

טענות הצדדים

4. המבקשת טוענת כי החייב ביצע את מעשו האלים כלפיה כאשר הם היו נשואים וחיו יחד, כי הוא סיכן את חייה, גרם לה נזקים גופניים ונפשיים קשים, נזקים כלכליים ועוד. החייב הורשע וריצה מאסר בפועל. נטען כי החייב לא שילם דבר על חשבון החוב הפסוק וכי הנזקים קיימים אצל המבקשת עד היום. הודגש כי זהו חובו היחיד של החייב וכי אין המדובר הוא בחוב שמקורו בהסתבכות כלכלית, אלא בחוב שנוצר בחוסר תום לב. נטען שמוסרית, לא יהיה זה נכון לתת הפטר לחייב וכי הדבר אינו מתיישב עם מטרת הליכי פשיטת רגל. טוענת המבקשת כי מתן הפטר לחייב אשר נוקט באלימות קשה כלפי אשתו מהווה מסר שלילי ומחליש את ההרתעה כלפי אנשים אלימים. המבקשת הוסיפה כי גם אם לחייב אין היום אפשרות לשלם את החוב, יתכן ובעתיד המצב ישתנה וכי לכן, אין לתת לו הפטר.

5. החייב מאשר כי זהו חובו היחיד וכתב כי הוא מתנצל על האירוע. לטענתו, אין מניעה כי יוכרז עתה כפושט רגל וכי נושא הפטר אינו על הפרק בשלב הזה. החייב ביקש להביא בחשבון את מצבו הכלכלי הקשה ואת נכותו בשיעור של 100%, כמו גם את כושר עבודתו המוגבל. עוד נטען כי החייב סובל מהשלכות של שתייה מופרזת של אלכוהול, מחרדות וכי בעבר טופל על ידי פסיכיאטר. החייב הטעים כי כיום, בית המשפט אינו נמנע מלהכריז על חייבים פושטי רגל, גם אם מקור החוב הוא בעבירה פלילית, וכי השאלה אם יופטר החייב נבחנת בשלב המאוחר בו מבקש החייב הפטר. החייב מוסיף וטוען כי למבקשת קיימת תועלת בהליך פשיטת הרגל שכן הוא משלם תשלום חודשי.

6. המנהלת המיוחדת גם היא ממליצה לבטל את הליכי פשיטת הרגל. היא ביקשה להדגיש כי המדובר הוא בחוב יחיד למבקשת וכי זה נוצר ממעשה אלימות קשה של החייב כלפיה, מעשה שנוגד את תקנת הציבור. עוד טענה המנהלת המיוחדת כי מקור החוב הוא במעשה ישיר של החייב וכי אין מקום להתמקד רק בשיקומו של החייב. נטען כי במקרים דומים נקבע, כי הדבר נוגד את תקנת הציבור. לשיטת המנהלת המיוחדת, מתן אפשרות לחייב

לחסות בהליך תרוקן מתוכן את דרישת תום הלב ביצירת חובות של חייב. היא הדגישה כי אלמלא החוב הנדון, לא היה החייב נוקט בהליך של פשיטת רגל.

7. הכונס הרשמי אף הוא תומך בבקשת המבקשת, תוך שהוא מדגיש כי השיקול שעניינו חלוקת דיבידנד שוויונית אינו רלוונטי שכן המדובר הוא בנושה יחיד. גם חלוף הזמן אינו שיקול במקרה הזה, שכן החייב פתח בהליך רק לפני שנתיים.

דיון והכרעה

8. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, אני סבור שאין מקום לאפשר את המשך הליכי פשיטת הרגל בתיק זה.

9. שאלת תום לבו של חייב ביצירת חובותיו מתעוררת, באופן מובן וטבעי, כל אימת שחוב אחד או יותר שיצר החייב עובר להגשת בקשתו למתן צו כינוס, נוצר בנסיבות המהוות עבירה. היעדר תום לב ביצירת חובות עלול, במקרים מסוימים, לשלול מחייב את כרטיס הכניסה לשערי הליך פשיטת הרגל, שהרי בוחן בית המשפט את תום לבו של חייב בשלב יצירת החובות ובשלבם השונים של היותו של החייב נתון בהליך פשיטת הרגל. יחד עם זאת, חשוב להדגיש שהמגמה כיום הנה לבחון את תום לבו של חייב, גם בהתייחס לתקופה שקדמה להגשת הבקשה למתן צו כינוס, בשלב של הדיון בבקשה למתן הפטר ([ע"א 9782/05](#) **טנג'י נגד קריספין** (פורסם בנבו – 18/1/10)).

10. שאלת תום הלב ביצירת חובות בנסיבות המקימות עבירה פלילית נידונה, לא אחת, בבתי המשפט השונים, לרבות בבית המשפט העליון. [בע"א 6416/01 בבנישתי נגד הכונס, פ"ד נז\(4\) 197](#) מדובר היה בזוג שיצר את חובותיו בניהול עסק של שירותי ליווי. בית המשפט המחוזי נעל את שערו בפני החייבים. בית המשפט העליון דחה את הערעור והדגיש שיש לערוך איזון בין אינטרס הציבור שעברייני לא יצא נשכר מעבירותיו, מול זה של חייב לפתוח דף חדש בחייו. קבע בית המשפט שיש לבדוק את מידת היותו של המעשה נוגד את תקנת הציבור, את חומרת העבירה, היסוד הנפשי הנדרש בה, האם נמשכה הפעילות הבלתי חוקית, מה מוסריותו של העסק המדובר ועוד. בשל הפגם המוסרי בביצוע עבירה של ניהול עסק למטרת זנות, היותה של העבירה עבירה נמשכת, והפגיעה הקשה בתקנת הציבור, דחה בית המשפט העליון את הערעור ולחייב לא ניתנה הגנת [פקודת פשיטת הרגל](#).

אפנה גם ל**ע"א 3376/11 רוזנברג נגד כונס הנכסים הרשמי** (פורסם בנבו – 6/10/13). באותו המקרה, החליט בית המשפט עליון כי חייב שירה בנושה, אשר לימים קבל לטובתו פסק דין המחייב את החייב לשלם לו פיצויי נזיקין, חייב כזה יוכל לזכות בהגנת דיני פשיטת הרגל, למרות היותו של המעשה שבבסיס יצירת החוב משום מעשה לא חוקי ולא מוסרי. בית המשפט העליון קבע כי היותו של המעשה לא חוקי, לא בהכרח מוביל למסקנה שאין להכריז על חייב פושט רגל.

קביעה דומה נמצא בע"א [3083/13 פלונית נגד יפים שיכמן](#) (פורסם בנבו – 11/1/15), בהתייחס לחייב אשר הורשע בעבירות של סחר בבני אדם לשם זנות. אחת מקרבנותיו של החייב התאבדה ובתה זכתה בפסק דין אזרחי לתשלום פיצויי נזיקין. בית המשפט העליון אישר את כניסתו של החייב בשערי הליך פשיטת הרגל. נקבע שיש לאזן בין אי החוקיות ביצירת החובות לבין המטרות האחרות של הליך פשיטת הרגל. נקבע שיש לבדוק את חומרת העבירות, שיעור החוב הקשור לעבירה מכלל החובות, ואת עמדת הנושים האחרים.

סקירה מקיפה של עיקרי פסקי הדין שניתנו, בין היתר בסוגיה דנא, נוכל למצוא בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב (כב' סגן הנשיאה, כתוארו דאז, איתן אורנשטיין) בע"א [2274/06 \(ת"א\) שרה חימוואי נגד כונס הנכסים הרשמי](#) (פורסם בנבו – 17/5/15). באותו המקרה, המדובר היה בחייבת אשר נטלה שלא כדין כספים מנושיה. בפני בית המשפט מונחת הייתה בקשה להפטר. ביישמו את הכלים שנקבעו בפסקי הדין השונים של בית המשפט העליון, נעתר בית המשפט והורה על מתן הפטר לחייבת, לרבות לגבי החובות שנולדו בעבירה כאמור.

לאחרונה, ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב (כב' השופטת א' לוי-עבודי) בפש"ר [42743-02-15](#) (ושני תיקים נוספים) **מושייב נגד מגל ואח'** (פורסם בנבו – 20/5/16), שם החליט בית המשפט על ביטול הליכי פשיטת הרגל של שלושה חייבים. גם שם כמו כאן, חובם של החייבים לנושה מקורו היה בפסק דין אזרחי שבא בעקבות אלימות קשה של החייבים כלפי הנושה. לשניים מן החייבים היו שני נושים נוספים על קורבן האלימות. על פי כתב האישום שהוגש נגד החייבים, תקפו אלה את המתלונן באגרופים, בעיטות, ובאלה בגב ובראש. בדחותו את בקשת החייבים להכרזתם פושטי רגל ציין בית המשפט הנכבד כי החוב של החייבים לאותו הנושה הוא למעשה החוב היחיד וכי מבחינה זו, המקרה בשפניו שונה מהמקרים האחרים שבפסיקה. גם אם היו חובות נוספים, הרי ספק אם החייבים היו מגישים בקשה למתן צו כינוס אלמלא החוב לקרבן האלימות. בית המשפט הדגיש את חומרתן של העבירות ואת היותן נורמות הנוגדות את תקנת הציבור. בית המשפט הדגיש את השונה מעניין

רוזנברג, שם המתלוננים תקפו תחילה את החייב. עוד ציין בית המשפט כי בקשת החייבים הוגשה שמונה חודשים לאחר שנפתח תיק ההוצאה לפועל נגדם וראה כך סמיכות זמנים.

אתייחס גם להחלטה שניתנה על ידי בתיק פש"ר [4275-04-14](#) **שוורץ נגד הכונס הרשמי ואח'** (18/7/16) [פורסם בנבו], מקרה בו דקר החייב את הנושה בסכין באזור הלב ובית החזה. הנושה לא ביקש את ביטול הליכי פשיטת הרגל אך הוא התנגד למתן הפטר, שאלה שעמדה על הפרק שם, ולחילופין הוא ביקש שהחוב אליו יוחרג. מצאתי לנכון לדחות לאותו השלב את הבקשה להפטר, הואיל ולא מדובר היה בחוב יחיד, כאשר החייב צעיר ובעל כושר

השתכרות, כך שבעתיד, יכולה לצמוח תועלת לנושים מהליכי פשיטת הרגל. קבעתי כי שאלת ההפטר והאפשרות להחריג החוב תידון בבוא העת, כאשר תהיה בידי החייב הצעה ראויה עבור נושיו.

11. המקרה שבפניי שונה מאותם המקרים בהם ניתנה אפשרות לחייבים, ולו בשלב הראשון, לחסות תחת הגנת הליך פשיטת הרגל. עסקינן בחוב יחיד. אין לחייב שבפניי חובות נוספים. אלמלא החוב למבקשת, לא היה מבקש להיות פושט רגל. החייב לא עשה כל מאמץ להסדיר החוב בצורה כזאת או אחרת במסגרת הליך ההוצאה לפועל, אלא הזדרז והגיש הבקשה לחסות תחת הגנת דיני פשיטת הרגל, חודשיים בלבד לאחר שהמבקשת פתחה בהליך הוצאה לפועל. המדובר הוא במקרה של אלימות במשפחה, אלימות קשה ביותר, אשר הותירה אצל המבקשת נכות גופנית ובעיקר נפשית – כך על פי חוות דעת של מומחים רפואיים. החייב פגע באשתו דאז, במקום בו הייתה אמורה להיות מוגנת ביותר – בביתה. מעשיו של החייב היו אכזריים. החייב אמנם שילם את חובו לחברה, כנטען על ידו, אך את חובו הכספי למבקשת בגין נזקיה הגופניים, לא שילם כלל (פרט לסכום של 10,000 ₪ שנפסק כפיצוי בהליך הפלילי). בנסיבות אלה, המשך הליך פשיטת הרגל יהיה בו משום פגיעה קשה בתחושת הצדק ובתקנת הציבור.

12. לאור כל האמור לעיל, אני מוצא לנכון לקבל את הבקשה ולהורות על ביטול צו הכינוס, ביטול הליכי פשיטת הרגל ודחיית בקשתו של החייב להיות מוכרז כפושט רגל.

13. צו עיכוב היציאה מן הארץ שניתן נגד החייב יבוטל בעוד 60 יום, על מנת לאפשר למבקשת לבקש צו עיכוב יציאה בתיק ההוצאה לפועל. היתרה שבקופה תשמש לכיסוי הוצאות ההליך.

14. לא נתבקשו הוצאות על ידי המבקשת ולכן, אין צו להוצאות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

המזכירות תשלח פסק דין זה לצדדים ותסגור התיק.

ניתן היום, כ' אב תשע"ו, 24 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.

ישראל פבלו אקסלרד 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקיה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)